

I Natuur- en Milieufederatie

1. Eems-Dollard estuarium

- a. Ontwikkelingen, plannen, projecten, handelingen op en rond de Eems-Dollard moeten uitdrukkelijk worden getoetst welke bijdrage deze ontwikkelingen, plannen, projecten en handelingen leveren aan het instandhoudingsdoel van de Eems-Dollard.

Reactie:

In het MER en passende beoordeling is beschreven wat de effecten zijn op de instandhoudingsdoeleinden van de Eemsdollard.

2. Economie en Ecologie in balans

- a. In het bestemmingsplan dienen bindende regels te worden opgenomen om emissies en lozingen naar de lucht en water van verontreinigende stoffen te beperken. Ook worden de mogelijke cumulatieve effecten van de toename van de industriële emissies onvoldoende terug gevonden in het MER en PB.

Reactie:

Emmissies en lozingen naar de lucht en water van verontreinigende stoffen worden gereguleerd via de daarvoor toepasselijke wet- en regelgeving, onder meer de Wet milieubeheer en de Waterwet. De industrie wordt via deze wet- en regelgeving al gehouden aan de Best Beschikbare Technieken (BBT). Los van de vraag of er nog de ruimte is om deze normen dan ook nog op te nemen in het bestemmingsplan, via de Wet milieubeheer en Waterwet zijn deze emmissies en lozingen voldoende gereguleerd.

- b. De NMF is van mening dat bindende regels in het bestemmingsplan er op toe moeten zien dat er geen nieuwe koelwaterlozingen bij komen en dat bestaande lozingen zo snel mogelijk moeten worden beëindigd.

Reactie:

Zie onze reactie onder 2a.

3. Windenergie

- a. Alle nieuwe windturbines moeten worden voorzien van een stilstandvoorziening om vogelslachtoffers, vleermuizenslachtoffers en hinder door slagschaduw te beperken.

Reactie:

Bij besluit van 12 september 2017 hebben Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen (GS) de omgevingsvergunning voor windturbines binnen het bestemmingsplan Oosterhorn vergund. Dit vooruitlopend op de vaststelling van het bestemmingsplan. Deze omgevingsvergunning is inmiddels onherroepelijk. De windturbines kunnen zullen dan ook één op één worden ingepast in het bestemmingsplan. De aanvraag om omgevingsvergunning is getoetst aan de regels voor slagschaduw uit het Activiteitenbesluit en voldoet daaraan.

- b. Zowel ten aanzien van vogels als vleermuizen is onvoldoende onderzoek gedaan naar mogelijke cumulatieve effecten. Er is slechts gekeken naar toekomstige windturbines in het plangebied in cumulatie met toekomstige windturbines in het Nederlandse deel van het Eems-Dollard gebied.

Reactie:

Bijlage 8 behorend bij het voorontwerpbestemmingsplan Oosterhorn beschrijft de cumulatie van de Groningse windparken. Conform de jurisprudentie wordt in deze beoordeling de cumulatieve mortaliteit als gevolg van de verschillende uitbreidingen als verwaarloosbaar klein beschouwd indien deze lager is dan 1% van de natuurlijke mortaliteit van de betreffende populatie. Deze '1%-mortaliteitsnorm' is geen wettelijk vastgestelde grens maar wordt gebruikt als 'drempel'. Bij overschrijding van deze 1%-mortaliteitsnorm is soortspecifiek onderzocht of de additionele mortaliteit tot effecten op populatieniveau kan leiden. Dit is gedaan door middel van de zogenoemde 'Potential Biological Removal' (PBR) analyse. Een analyse van de PBR heeft ten doel een inschatting te geven hoeveel sterfte een populatie kan dragen zonder negatieve effecten op de levensvatbaarheid van de populatie.

Uit de analyses is gebleken dat, al dan niet na een beoordeling van de voor de betreffende soort geldende PBR, voor geen van de kwalificerende soorten sprake is van een significant negatief effect. De natuurlijke kenmerken van de beoordeelde Natura 2000-gebieden worden derhalve met zekerheid niet aangetast. De 1%-mortaliteitsnorm is ook berekend voor niet-kwalificerende soorten waaronder slachtoffers worden verwacht. Hierbij is de Nederlandse populatie als uitgangspunt genomen. Deze beoordeling heeft plaatsgevonden voor zowel vogels als vleermuizen. Voor vogels geldt dat de meeste soorten ver onder de 1% norm blijven. Voor 13 soorten is een nadere beoordeling uitgevoerd met behulp van de PBR. Daar blijkt dat voor alle soorten de netto turbinemortaliteit ruim onder de PBR waarden ligt. Negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding kunnen daarom met zekerheid worden uitgesloten. Voor vleermuizen geldt dat effecten op de gunstige staat van instandhouding kunnen worden uitgesloten, mede indien uit wordt gegaan van een stilstandvoorziening als mitigerende maatregel.

In deze beoordeling zijn ook de mogelijke effecten van de initiatieven op Duitse Natura 2000-gebieden onderzocht. Het Duitse toetsingskader hanteert veiligheidszones. De 'zachte veiligheidsafstand' is ingesteld als bufferzone rondom de 'harde veiligheidsafstand' en dient, naast het beschermen van de kwalificerende soorten van het Natura 2000-gebied, voor de instandhouding van broed-, rust- en foerageergebieden in de omgeving van beschermde gebieden. De meest gevoelige soort is bepalend voor de te hanteren afstand. De betreffende windparken liggen geheel buiten de harde veiligheidsafstand, maar deels binnen de zachte veiligheidsafstand. In het geval van het Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer und Angrenzendes Küstenmeer en Hund und Paapsand bedraagt de zachte veiligheidsafstand 3 kilometer. Deze is ingesteld om slaap- en rustgebieden van kwalificerende ganzensoorten veilig te stellen. De voor deze GRONINGSE WINDPARKEN 6 gebieden kwalificerende ganzensoorten slapen echter niet in het Eemshavengebied of in de omgeving van Delfzijl. Dat betekent dat de zachte veiligheidsafstand voor zover die met de nieuwe turbineposities overlapt niet relevant is. Vanuit de Duitse beoordelingsmethodiek zijn er dus geen belemmeringen voor het plaatsen van windturbines in deze zone

- c. De 1%-mortaliteitsnorm ten aanzien van vogelslachtoffers is niet goed toegepast. Aangezien de Nederlandse populatie (in het algemeen) groter is dan de populatie in de Waddenzee, gaat het bij 1% van de natuurlijke mortaliteit van de Nederlandse populatie om een groter aantal vogels dan bij 1% van de natuurlijke mortaliteit van de waddenpopulatie. Om een zuiver beeld te krijgen hadden de windturbineprojecten in het Eems-Dollardgebied met die andere plannen en projecten moeten worden gecumuleerd.

Reactie:

Zie onze reactie onder 3b.

4. Koel- en proceswaterbehoefte

- a. Verdere industriële ontwikkeling betekent niet alleen een toename van koelwaterlozingen, maar ook een toename van waterbehoefte voor koelwater en proceswater. Hoewel het MER dit wel signaleert, wordt dit niet nader uitgewerkt en wordt het niet als knelpunt onderkend. Het MER schiet op dit punt duidelijk tekort. De NMF verzoekt om de waterbehoefte van de industrie alsnog in beeld te brengen.

Reactie:

In het geactualiseerde MER is naar onze mening afdoende ingegaan op de koel- en proceswaterbehoefte.

5. Regels Voorontwerp

- a. Artikel 8 leden 1 en 4 wordt verwezen naar de Erecode voor dagrecreatie Wadliefhebbers, het gaat echter om de Erecode voor Wadliefhebbers.

Reactie:

De regel is aangepast.

- b. Artikel 23.1 geeft bepalingen over verlichting (verlichting mag gezamenlijk tot niet meer 0,1 lux aan de voet van de dijk leiden). De NMF is akkoord met deze norm, maar zij zouden (gelet op veel onnodige verlichting) nader beleid op prijs stellen.

Reactie:

Wij zullen bezien of nader beleid geformuleerd kan worden.

- c. Artikel 23.3 geeft aan dat geluidbelasting van windturbines niet wordt getoetst op woningen die op het gezoneerde industrieterrein liggen. Het gaat daarbij om 38 woningen die niet op industrieterrein Oosterhorn liggen, maar wel op industrieterreinen in Delfzijl/Farmsum. De NMF vindt dit in strijd met de wet/jurisprudentie en stelt voor deze uitzondering te schrappen omdat de hoge geluidsbelasting te legaliseren is. De NMF verwijst naar de uitspraak van de Raad van State met kenmerk ECLI:NL:RVS:2018:4180

Reactie;

In de door de NMF aangehaalde uitspraak ging het om woningen in de sfeer van de inrichting. Dat is hier niet het geval, hier handelt het om woningen op een industrieterrein die op grond van de Wet geluidhinder niet nader worden beschermd.

- d. De bepaling voor stikstof in artikel 23.5 lijkt extern salderen uit te sluiten. Daarnaast bevat deze bepaling geen prikkel om een daling van stikstofdepositie te stimuleren.

Reactie:

23.5 is anders geformuleerd, mede omdat extern salderen op dit moment niet tot de mogelijkheden behoort. De regeling is op dit moment als volgt geformuleerd:

Nieuwe bedrijfsactiviteiten en andere ontwikkelingen binnen het plangebied zijn toegestaan indien aangetoond kan worden dat een toestemming op grond van de Wet natuurbescherming kan worden verkregen.

- 6. Inspraakreactie 10 augustus 2017 (17-016-EW) tegen toenmalig MER, Structuurvisie en bestemmingsplan

Reactie:

Voorliggend voorontwerpbestemmingsplan wijkt inhoudelijk, behalve de specifieke regeling voor stikstof in artikel 23.5, niet af van het "oude" bestemmingsplan Oosterhorn. Voor de door de NFM ingebrachte reactie kan dan ook verwezen worden naar de reactie op het "oude" voorontwerp.

II GSP

1. Ten tijde van de ontwikkeling van het (vernietigde) bestemmingsplan, was nog niet duidelijk welk type windturbine op de Oosterhorn geplaatst zou worden, en welke exacte specificaties deze turbines zouden hebben. Inmiddels is dat wel bekend en blijken de berekende risicocontouren van de te plaatsen turbines aanzienlijk kleiner te zijn dan waarvan eerder is uitgegaan. Wij verzoeken u om het (ontwerp)bestemmingsplan en de planregels op dit onderwerp in overleg met de turbine-exploitanten, de ev-specialisten en Groningen Seaports aan te passen zodat de zones met beperkingen rondom de turbines op een verantwoorde manier worden teruggebracht.

Reactie:

Vergunninghouder heeft nieuwe externe veiligheidsberekeningen aangeleverd en de berekende contouren zijn kleiner dan waar bij vergunningverlening is uitgegaan. In overleg met vergunninghouder is afgesproken dat de contouren kunnen worden aangepast aan de nieuwste veiligheidsberekeningen.

2. Aan de oostzijde van het kerkje van Heveskes ligt nu een gebiedsaanduiding “overige zone-wierde”. Deze aanduiding volgt uit de Provinciale omgevingsverordening. Wij zijn met de provincie, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en Stichting Groninger Kerken in gesprek om deze aanduiding te verkleinen, aangezien deze ons inziens een onnodige beperking oplegt. Wij verzoeken u om in het (ontwerp) bestemmingsplan de omvang van deze aanduiding terug te brengen conform de uitkomsten van het nu lopende overleg.

Reactie:

Bij besluit van 15 november 2022 hebben Gedeputeerde Staten (GS), op ons verzoek, de zone rondom de Wierde aan bovenstaand verzoek aangepast.

3. De Oterdummerdriehoek heeft nu een bestemming “gemengd” met lokaal een specifieke aanduiding “baggerspeciedepot”. Wij zien een toenemende vraag naar locaties voor de opslag van zand en (schone) baggerspecie. De Oterdummerdriehoek is bij uitstek geschikt voor deze activiteiten vanwege de mogelijkheid om vanuit een schip direct zand of specie op te spuiten zonder extra vervoer met vrachtwagens en de mogelijkheid om het zoute water dat met het opspuiten meekomt terug te laten vloeien in de Eems. Wij verzoeken u om deze activiteit op het gehele terrein van de Oterdummerdriehoek mogelijk te maken, zonder dat het de windturbines nadelig beïnvloed.

Daarnaast zien wij een snel toenemende vraag naar terreinen voor logistieke activiteiten (inclusief geluid) ten behoeve van het groene chemie recycling cluster zoals bijvoorbeeld overslag van biomassa. Geschikte ruimte hiervoor op de Oosterhorn wordt schaars. Wij zouden dan ook graag zien dat ook deze activiteiten op de Oterdummerdriehoek mogelijk gemaakt worden en gaan hierover graag met u in gesprek.

Reactie:

Bij vaststelling van de Structuurvisie Eemsmond – Delfzijl is met GSP afgesproken dat de Oterdummerdriehoek tot 2035 zijn huidige functie moet behouden. Wij zien op dit moment nog onvoldoende redenen om van deze afspraken af te wijken.

III Tennenet

1. Voor het hoogspanningsstation Weiwerd geldt een maximale bebouwingshoogte van 30 meter. Op het perceel is al een hoogspanningsmast van 41 meter hoog. Gevraagd om de bouwhoogte van bouwvlak op hogen naar 45 of 50 meter.

Reactie: '

Op grond van artikel 3.2.3 sub d bedraagt de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten hoogste 5 m bedragen, tenzij de bestaande bouwhoogte meer bedraagt, in welk geval de bouwhoogte ten hoogste de bestaande bouwhoogte zal bedragen. De bestaande hoogspanningsmast van 41 meter is via deze regeling dus ingepast.

2. De dubbelbestemming Leiding – Hoogspanning lijkt niet correct weergegeven op de verbeelding. Tennenet geeft aan het juiste kaartmateriaal aan te kunnen leveren.

Reactie:

Op basis van het meest recente kaartmateriaal van Tennenet zal de verbeelding worden aangepast.

3. In het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met het falen van masten op de omgeving. Tennenet verzoekt om binnen 800 meter van haar assets geen gebruik toe te staan wat onder de Wet milieubeheer is omschreven als milieucategorie 3.1 of hoger.

Reactie:

Het bestemmingsplan voldoet aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Een verdere inperking van de afstanden tussen de assets van Tennenet en de rest van het industrieterrein is niet wenselijk en noodzakelijk.

4. In de nabijheid van hoogspanningsverbindingen kunnen EMC verschijnselen en/of interferentie optreden in of nabij te bouwen installatie(s) en/of bouwwerken. Tennenet adviseert om een beïnvloedingsstudie te laten doen. Eventueel te treffen maatregelen dienen voor rekening van de eigenaar/ontwikkelaar te komen.

Reactie:

Initiatiefnemers voor nieuw te bouwen installaties en bouwwerken kunnen worden gewezen op de risico's van interferentie. In overleg met bijvoorbeeld GSP en de ODG kan worden gekeken wat daarbij de beste modus is.

5. Tennenet verzoekt om bij planvorming op grond van de Wro in het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening te betrokken te worden.

Reactie:

Wij kunnen Tennenet in het vervolg via het vooroverleg bij planvorming betrekken.

IV KBM Master Alloys

1. Er is niet aangesloten bij de daadwerkelijke 10-5 en 10-6 contouren van de windturbines, maar er worden vaste afstanden gehanteerd. . Volgens appellant beperken de bepalingen uit artikel 3.5 de bouw mogelijkheden.

Reactie:

Zie onze reactie onder II.1.

2. Het bestemmingplan lijkt niet het instrument om een verbod in op te nemen voor nieuwe activiteiten en ontwikkelingen die een toename hebben op natura2000-gebieden.

Reactie:

Het bestemmingsplan biedt rechtstreekse bouw- en gebruikstitels. Uit de jurisprudentie blijkt een directe planregeling juist het instrument is om sturing op nieuwe activiteiten en ontwikkelingen te houden. Uitvoering en realisatie van het bestemmingsplan kan en mag niet leiden tot significant negatieve effecten op natura2000-gebieden.

V ROBA Metals

1. Het bestemmingplan lijkt niet het instrument om een verbod in op te nemen voor nieuwe activiteiten en ontwikkelingen die een toename hebben op natura2000-gebieden.

Reactie:

Zie onze reactie onder IV.2.

VI Landesentwicklung Weser-Ems

1. Mede namens Stadt Borkum en Saubere Luft worden twee zaken aangekaart:
 - het mailadres inspraakruimtelijkeplannen@delfzijl.nl heeft gedurende langere tijd niet goed gefunctioneerd;
 - vraagt zich af waarom Stadt Borkum en Saubere Luft niet meegenomen zijn in de procedure en verzoekt in voorkomende gevallen de verschillende Duitse partijen op de juiste manier te betrekken.

Reactie:

Normaliter worden Landesentwicklung Weser-Ems en Stadt Borkum in het kader van het vooroverleg altijd direct en rechtstreeks geïnformeerd. Het voorontwerpbestemmingsplan wijkt, behalve de regeling voor stikstof, niet af van het vernietigde bestemmingsplan. In combinatie met de wens om op korte termijn een voorontwerpbestemmingsplan in procedure te brengen, zijn de Duitse overheden niet betrokken bij dit voorontwerpbestemmingsplan.

VII Stad Borkum

1. Het is niet duidelijk waarom Duitse betrokkenen niet zijn betrokken bij het opnieuw ter inzage leggen van het bestemmingsplan.

Reactie:

Zie onze reactie onder VI.1.

2. Het voorontwerp onderscheidt zich, behalve voor de regeling op het gebied van stikstof, niet van het vernietigde bestemmingsplan. Vraag is hoe het voorliggende bestemmingsplan aangepast zal worden om te voldoen aan het Europese recht.

Reactie:

Middels een geactualiseerd MER en passende beoordeling is afdoende inzichtelijk gemaakt dat kan worden voldaan aan het Europees Recht.

3. Het toestaan bedrijven tot en met categorie 5 verhoudt zich niet tot standstillprincipe tot de nabij gelegen Natura2000-gebieden op Duits gebied.

Reactie:

Zie onze reactie onder VII.2.

4. De Duitse samenvatting van het MER is niet uitgebreid genoeg. Conclusies zijn niet te controleren aan de hand van de bijbehorende data. Verzocht wordt om alle bijlagen in het Duits te vertalen.

Reactie:

Wij zijn van mening dat de vertaling voldoet aan de gemaakte afspraken tussen Nederland en Duitsland voor grensoverschrijdende planologische procedures.

5. Het bestemmingsplan kent algemene bestemmingen voor windturbines en bedrijven. Er zijn ook al concrete initiatieven zoals een warmtekrachtcentrale, slibverbrandingsinstallatie, staalfabriek en bioplasticfabriek. Het MER en bestemmingsplan zouden hier rekening mee moeten houden. Borkum vraagt zich af hoe deze ontwikkelingen kunnen voldoen aan het Europese recht.

Reactie:

Zie onze reactie onder VII.2 en daarnaast moeten plannen moeten passen binnen de kaders van het MER en de milieu-planologische kaders van het Nederlands recht.

6. Borkum is van mening dat een nieuw MER zou moeten worden opgesteld. Een veelheid van projecten kan gecumuleerd zorgen voor negatieve gevolgen op de aangrenzende Natura2000-gebieden

Reactie:

Zie onze reactie onder VII.2.

VIII Saubere Luft

1. De onderliggende Duitse documenten zijn niet omvattend genoeg.

Reactie:

Zie onze reactie onder VII.4.

2. Het is niet duidelijk waarom de Duitse partijen, ondanks internationale afspraken, niet bij de planvorming betrokken zijn.

Reactie:

Zie onze reactie onder VI.1.

3. Saubere Luft maakt zich zorgen over het potentieel aan chemische- en zware industrie in relatie tot de al in slechte staat verkerende Natura2000-gebieden. Saubere Luft is van mening dat die ruimte er niet is.

Reactie:

Zie onze reactie onder VII.2.

4. Ontwikkelingen die de afgelopen tijd zijn gerealiseerd (EEW, RWE, Avantium, etc) of gerealiseerd kunnen worden moeten in cumulatie worden beoordeelt.

Reactie:

Reeds gerealiseerde ontwikkelingen zijn opgenomen in de referentiesituatie van het MER. Ontwikkelingen die nu in procedure zijn, zijn in de procedure meegenomen in de cumulatietoets.